

Tórshavn 12. juni 2008

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Danmark

Kære Per Stig Møller

Jeg henviser til din kommunikation med lagmand, Jóannes Eidesgaard, den 11. juni 2008 vedrørende Kongerigets instruks til årets IWC møde i Chile. Jeg har forstået, at du nu har besluttet dig for at følge kravet fra et flertal i Folketinget om at ændre Danmarks principielle holdning imod overflødige og ubegrundede hvalreservater. Det vil sige, at Danmark, uanset at dette går imod Færøernes og Grønlands udtrykkelige tilkendegivelse, vil stemme for det foreslåede hvalreservat i det sydlige Atlanterhav.

Jeg er overbevist om, at du har gjort en stor indsats for at overbevise dine politiske kollegaer i Folketinget om, at en sådan forandring i instruksen vil være i modstrid med Danmarks støtte til de internationalt anerkendte principper om bæredygtig udnyttelse og bæredygtig udvikling. Danmark har de seneste år været en aktiv fortaler for disse vigtige principper i adskillige internationale fora og blandt EU landene, ikke kun når det drejer sig om hvalfangst, men også i spørgsmål om fiskeri, sælfangst og andre legitime former for udnyttelse af levende ressourcer. Danmark har vundet stor respekt internationalt for denne politik.

Når det gælder selve forslaget om et hvalreservat i det sydlige Atlanterhav, er det meget usandsynligt at Færøerne i fremtiden kommer til at drive kommerciel hvalfangst i disse farvande. Vores modstand mod forslaget hviler på meget vigtige principper for os som fiskerination. Hensigten med forslaget, som Brasilien og andre fremlægger igen i år (og som er det selv samme forslag, som Danmark stemte imod i Korea i 2005) er først og fremmest at forhindre enhver fremtidig udnyttelse af hvaler i disse farvande, uanset om hvalbestandene i regionen vil kunne fanges på bæredygtig vis. Dette fremgår klart og tydeligt af selve forslaget ("...safeguarding the South Atlantic Ocean from the resumption of commercial whaling", side 31). Samtidig arbejder Danmark for en genoptagelse af bæredygtig kommerciel hvalfangst på videnskabelig basis indenfor IWC's rammer.

Herudover indeholder forslaget elementer, som kan skabe uheldig præcedens for igangværende internationale drøftelser om forvaltning af fiskeressourcer i internationale farvande. Da kun tre kyststater i regionen er med til at lægge forslaget frem og flere andre lande i regionen ikke er medlemmer i IWC, rejser dette alvorlige spørgsmål om forslagets legitimitet. Det er ikke mit indtryk, at disse faktorer er blevet grundigt

behandlet i diskussionerne blandt de danske folketingsmedlemmer den sidste tid. Jeg er heller ikke bekendt med, at Udenrigsministeriet i København har lavet en grundig juridisk vurdering af forslaget i forhold til havretten.

Som nævnt i dit brev til lagmanden, er den danske instruks til IWC's årsmøde i forvejen et kompromis mellem Færøerne, Grønland og Danmark. Jeg kan desværre ikke være andet end uenig med dig i, at en stemmeforklaring med bestemte kvalificerende bemærkninger, sådan som du foreslår, vil være nok til at "fastholde og understrege de grundlæggende principper i Rigets hvalpolitik". Tværtimod, vil dette ligne situationen i 1994, da Danmark var med til at stemme for et hvalreservat i Antarktis. Færøerne blev dengang ikke hørt i sagen, men afgav dette til trods højlydte politiske protester. I 1994 lagde Danmark også vægt på en stemmeforklaring om vigtige principper, så som videnskab, bæredygtig forvaltning og udnyttelse. Da det ene vigtige principielle element i fælles instruksen igen er ensidigt sløffet af Danmark, rejser det grundlæggende spørgsmål om instruksens validitet.

Som kompromis er IWC instruksens en hårfin balance mellem divergerende syn blandt tre forskellige nationer, hver med sin selvstændige forvaltningspolitik. Jeg lægger heller ikke skjul på, at Færøerne hellere end gerne ser en situation, hvor vi kan varetage vores egne interesser med egen stemme i IWC. Men vi har trods alt arbejdet konstruktivt i mange år sammen med Danmark og Grønland om at finde frem til en bred enighed og konsekvent holdning i Kongerigets instruks til IWC møder. At give afkald på det ene element i et sådant kompromis betyder sædvanligvis at grundlaget for kompromiset ikke længere er til stede.

I lyset af den nye situation forventer jeg, at Færøerne og Grønland på det kommende IWC møde i Chile får anledning til selv at udforme og fremlægge vores synspunkter om forslaget til et hvalreservat i det sydlige Atlanterhav.

Jeg foreslår, at vi snarest drøfter instruksens holdbarhed på baggrund af den nye udvikling.

Med venlig hilsen

Høgni Hoydal

cc. Aleqa Hammond, Landsstyremedlem for Udenrigsanliggender, Grønland